

F.Y.B.COM. SEM – II (CBCS - 2016 COURSE) : SUMMER - 2018

SUBJECT : BANKING AND INSURANCE - II

Day : Monday

Date : 23/04/2018

S-2018-0256

Time : 03.00 PM TO 06.00 PM

Max. Marks: 60

- N.B.** 1) All questions are **COMPULSORY**.
2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 A) Select the most appropriate alternative from those given below and rewrite the **(06)** statements.

- 1) ----- service does not come under technology in banking.
a) ATM b) Credit Card
c) Telebanking d) Cheque
- 2) To ensure safety, the banker must take into account -----.
a) political influence of the borrower
b) capability and willingness of the borrower to repay
c) bankruptcy of the borrower
d) None of these
- 3) Insurance is a legal -----.
a) Statement b) Draft
c) Contract d) Memorandum
- 4) Under Section ----- Negotiable Instrument Act 1881 is defined.
a) 15 b) 13
c) 17 d) 14
- 5) The full form of MICR is -----.
a) Magnetic Instrument Code Reading b) Magnetic Ink Character Reading
c) Magnetic Ink Code Reading d) Magnetic Instrument Character Reading
- 6) Reserve fund and other reserves come under ----- side of Balance Sheet.
a) Liabilities b) Assets
c) Receipts d) None of these

B) Answer the following questions in one sentence each. **(06)**

- 1) Explain the meaning of Net-banking.
- 2) What do you mean by Insurance?
- 3) Name the parties involved in bill of exchange.
- 4) What do you mean by core banking?
- 5) Who is the insurer and insured in insurance sector?
- 6) What is 'Crossed Cheque'?

Q.2 Attempt **ANY THREE** of the following: **(12)**

- A) Explain any four kinds of insurance.
- B) Briefly explain any four technologies in banking sector of India.
- C) Describe any four limitations of credit creation.
- D) Explain any two concepts of principle of sound lending.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: **(12)**

- A) Explain the concept of promissory note with its features.
- B) What are the types of cheque in the Negotiable Instrument Act 1881?
- C) Explain the importance of the role of an insurance agent.

Q.4 Explain the process of credit creation with example. **(12)**

OR

Write in detail the evolution of insurance sector in India.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following : **(12)**

- A) ATM
- B) Cheque
- C) Principle of Safety and Security
- D) Insurance Companies of GIC

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.१ अ) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) ----- ही बँकिंग सेवा तंत्रज्ञानाशी संबंधित नाही.
 - (अ) एटीएम (ब) क्रेडिट कार्ड (क) टेली बँकिंग (ड) धनादेश
- २) कर्ज सुरक्षिततेची खात्री करण्यासाठी बँकेने ----- विचारात घेणे आवश्यक आहे.
 - (अ) कर्जदाराचा राजकीय प्रभाव (ब) कर्जदाराची कर्जे परत करण्याची क्षमता व इच्छा
 - (क) कर्जदाराची दिवाळखोरी (ड) यापैकी नाही
- ३) विमा हा कायदेशीर ----- आहे.
 - (अ) कथन (ब) मसुदा (क) करार (ड) घटना
- ४) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा १८८१ ची व्याख्या कलम ----- मध्ये देण्यात आली आहे.
 - (अ) ७५ (ब) १३ (क) १७ (ड) १४
- ५) एम.आय.सी.आर. चे विस्तृत रूप ----- असे आहे.
 - (अ) मॅग्नेटिक इन्स्ट्रुमेंट कोड रीडिंग (ब) मॅग्नेटिक इंक कॉरेक्टर रीडिंग
 - (क) मॅग्नेटिक इंक कोड रीडिंग (ड) मॅग्नेटिक इन्स्ट्रुमेंट कॉरेक्टर रीडिंग
- ६) राखीव निधी व अन्य निधी ताळेबंदाच्या ----- बाजूस दर्शविले जातात.
 - (अ) देणी (ब) मालमत्ता व येणी (क) जमा (ड) यापैकी नाही

ब) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)

- १) नेट बँकिंगाचा अर्थ स्पष्ट करा.
- २) विमा कशास म्हणतात?
- ३) हुंडीमध्ये समावेश असलेल्या पक्षांची नावे सांगा?
- ४) 'कोअर बँकिंग' म्हणजे काय?
- ५) विमा क्षेत्रातील विमेदारी व विमेदार कोण आहेत?
- ६) 'रेखांकित धनादेश' म्हणजे काय?

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) विष्याचे कोणतेही चार प्रकार स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील बँकिंग क्षेत्रात वापरले जाणारे कोणतेही चार तंत्रज्ञान थोडक्यात विशद करा.
- क) पतनिर्मितीच्या कोणत्याही चार मर्यादा वर्णन करा.
- ड) सक्षम ऋणदान तत्वाच्या कोणत्याही दोन संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) वचनचिठी ही संकल्पना तिच्या वैशिष्ट्यांसह स्पष्ट करा.
- ब) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा १८८१ नुसार धनादेशाचे प्रकार कोणते?
- क) विमा प्रतिनिधीची भूमिका महत्वाची का आहे हे स्पष्ट करा.

प्र.४ पत निर्मितीची प्रक्रिया सोदाहरण स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

भारतातील विमा क्षेत्राची उत्कांती सविस्तर लिहा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)

- अ) एटीएम
- ब) धनादेश
- क) सुरक्षिततेचे तत्व
- ड) भारतीय सर्वसाधारण विमा महामंडळाच्या कंपन्या